

KOMÁROM ÉS VIDÉKE

FÜGGETLEN HIRLAP

Létköznap **2 fillér.**

POLITIKAI NAPILAP.

Vasárnap **10 fillér.**

Megjelenik: hétfő kivételével, mindennap a kora reg. órákban.

Előfizetési ár:

Helyben:		Vidéken:	
Egész évre . . . 3 korona	Egész évre . . . 16 K	Fél évre . . . 8 "	Fél évre . . . 8 "
Fél évre . . . 4 "	Negyed évre . . . 4 "	Negyed évre . . . 4 "	Negyed évre . . . 4 "
Negyed évre . . . 2 "			
Postaként . . . 16 fill.			

HIRDETÉSEKET

jutányosan számítva a kiadóhivatal vesz fel.

Apró hirdetések egyszeri közlése 10 szóig 50 fillér. — Minden további szó 4 fillérrel több. — Nyiltéri közlemények jutányos díjazás mellett közöltetnek.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„Pannonia“ könyvkereskedés

Baross-utca 6. szám.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

IV évfolyam.

1907. márczius hó 9.

10. szám.

LEGUJABB.

— K. és V. telefonjelentése. —

Héderváry-Hencz párbaj.

Tegnap a képviselőház ülésén Héderváry Lehel, Hencz Károlynak azt kiáltotta oda: közjogi magántudós. Hencz ezért provokálta. Egy jurist hívnak össze, hogy állapítsa meg, vajjon ez a kifejezés sértés-e?

A hadügyminiszter czáfol.

Bécs, márczius 8.

Egy itteni újságíró kérdést tett Schönaich közös hadügyminiszterhez, vajjon igaz-e az a hír, hogy a magyarországi ezredeknél a magyar vezényleti nyelvet fogják behozni. A hadügyminiszter Klinkohr báró őrnagy szárnysegéd által a következő feleletet adta: *Az a hír nem felel meg a valóságnak. Eddig egyáltalán semmiféle katonai kérdést nem tárgyaltunk a magyar kormánygyal és az erről terjesztett összes hírek pusztá kombinációik.*

Munkássors.

Rímamurány, márcz. 8.

Két munkás 40 kilogramm dinamittot melegített. A dinamitt felrobbant; sok munkást megölt, épületeket rombadöntött.

Kiegyezési tárgyalások.

Budapest márczius 8.

A mai kiegyezési főtárgyalások az osztrák miniszterelnökség palotájában folytak. A tanácskozáson résztvettek magyar részről: dr. Wekerle Sándor miniszterelnök, dr. Popovics Sándor államtitkár és dr. Teleszky János és Schreiber Viktor osztálytanácsosok. Osztrák részről: Korilovszky lovag pénzügyminiszter dr. Sieghart Rezső és Bernatzky Ödön osztályfőnökök, dr. Spitzmüller Sándor országos pénzügyigazgató, Wimmer udvari tanácsos és Joas osztálytanácsos. Wekerle Sándor dr. miniszterelnök, aki tegnap este megérkezése után, valamint ma délelőtt is még több órán át dolgozott Popovics dr. államtitkárral és a szakelőadókkal, délelőtt fél 11 órakor ment az osztrák miniszterelnökségre, ahová 11 órakor az előadók is követték a minisztereket.

A tárgyalásokat délután 2 órakor félbeszakították. 5 órakor folytatták. Wekerle este Sztierényivel és Popovicsal Bpestre utazott.

TÁVIRATOK.

Budapest, márczius 8.

Tegnap délelőtt, mielőtt Apponyi válasza, melyet a román főpápoknak adott, köztudomású lett, a nemzetiségi képviselők a Ház társalgójában azonnal értekezletre gyűltek egybe. A kultuszminiszter válasza nemzetiségiekre nézve nem képezett meglepetést és úgy látszik, hogy a román püspököknek eljárása nem történt a nemzetiségi klub hozzájárulásával, mert az értekezleten többen kikelték a román főpápok megalkodása ellen.

A megindult vita során ez az elégedetlenség kifejezésre is jutott, amennyiben a klub elhatározta, hogy politikáját a jövőben oly irányba fogja terelni, mely a nemzetiségi politikában eddig domináló felekezeti szempontoknak teljes kikapcsolását teszi lehetővé.

Ez a határozat következtében a román főpapság és a nemzetiségi klub között kitört a konfliktus, mely már rég lappangott a pártban, a mely a főpapságnak opportunus politikáját mindig elítélte és sehogy sem tartotta meggyeztethetőnek a nemzetiségi képviselők ultradikális álláspontjával.

E szerint most meginduló képviselőházi vitában a nemzetiségiek egyáltalában nem lesznek tekintettel arra, hogy a román főpapság Apponyi válaszával szemben milyen magatartást fognak tanusítani.

Moszkva, márczius 8.

Az egyetem pénztárának kirablásáról a következő részleteket közlik. Hat fegyveres deák vonult be az egyetem pénztári helyiségébe. Aztán elrendelkeztek. Kettő maradt csak ott a többiek megjelölt őrhelyeiket foglalták el.

— Fel a kezeket! — parancsolták a diákrúhába öltözött rablók s a növendékek, a rájuk szegzett fegyverek hatása alatt engedelmessé váltak. A pénztárban 60.000 rubel volt. Azt elrabolták.

— Kezeket fel! — hangzott újra a kiáltás s a rablók elmenekültek a diákok sorfala közt.

Egy embert, aki a parancsra nem engedelmessé vált, agyonlőtték.

Lasz-Palmás, márczius 8.

Nincs remény, hogy a zátonyra jutott Jau d'Arcz ezirkáló hajót megszabadítsák.

Sztrillause márczius 8.

Sterberg Adalbert gróf, hogy a Reichsrathot feloszlatták, kénytelen volt menekülni Ausztriából. Felsősztyria felé fogtak pörbe s most, hogy immunitása megszűnt az ügyesség elrendelte letartóztatását. Sternberg gróf Svájcban van s onnan intézi a választási harcokat.

London, márczius 8.

Egy hangulag fogadta el a képviselőház azt a törvényjavaslatot, amely a hadtegerészet létszámát 128.000 emberre állapítja meg.

Országgyűlés.

— K. és V. telefonjelentése. —

A képviselőház ülése márczius hó 8-án. Elnök: Jusch Gyula.

A múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után.

Goldis László: Személyes megtámadás ezímen felel Hock János multkori beszédére. Hock azt mondotta ugyanis, mintha a szülő azt ohajította volna, hogy a románok a magyar alkotmány pusztulásával osztrák uralom alá kerüljenek. Szóla tagadja, hogy ezt szórol-szóra így mondotta volna, csak arról beszélt, hogy az oláhoknak az abszolutizmus alatt, jobb dolguk volt. (Derűtség.)

Csizmadia Endre előadó: A polgári törvénykezési rendtartásnak és a sommás eljárásról szóló 1893. XVIII. t.-cz.-nek hiányait már rég óta sajnosan érezték a jogát kereső közönség. Az igazságügyi kormány novelláris uton, röviden, velősen ohajított a bajokon segíteni, úgy hogy a peres eljárás lefolyását lehetőleg megkönnyítik. A törvény javaslat a vagyonjogi perekben 1000 koronáig a másod bíróság ítélete ellen fellebbezést nem enged. A hatósági perekben való hivatalbeli felterjesztést megszünteti a javaslat. Kéri a javaslat elfogadását. (Helyeslés.)

Vlad Aurél: Helytelennek tartja a törvényjavaslat kiinduló pontját s ezért nem tartja elfogadhatónak.

Nagy Ferencz: A peres ügyek alapos és gyors végzésére nagy hátrányára van az, hogy pl. a kurián 350 ügy esik egy bíróra. A németországi bíróra 50 ügy esik és mégis panaszkodnak a túlterhelés miatt. Nem esodálatos tehát ha nálunk a hátralékok miatt a kuria esődjéről beszélnek. Kétségtelen a baj orvoslására nem a kuriai bírák létszámának emelése, mert nincs a világon oly nagy létszám a legfőbb bíróságnál, mint nálunk, mert Németországban a Reichsgericht bírónak száma pl. kilencvennégy. Ily nagy szám mellett egységes vezetés és egységes judikatúra ugy szólnán lehetetlen. A kuriai bírók számát nem emelni, hanem csökkenteni, a kisegítő bírókat mellőzni kell. (Ugy van.) A javaslat inkább preczeszunális módosításokat tűz ki, mint szervezeti. Pedig tehetett volna olyan szervezeti intézkedéseket, melyek könnyítenének. Szervezeti hiba az. A nagyobb tanácsokat, melyek ugy sem nyújtanak nagyobb biztosítékot, mint a kisebb tanács, törölni kellene. (Ugy van.) Az osztrák igazságügyminiszter Klein, éppen a tanácsstagok számának csökkentésével érte el a legfőbb ítélőszék munkaterhének leszállítását. Hasonlókép kellene eljárni a királyi tábláknál is: Másik helyes orvoszer a bírák ökonómiaja, ami a bírói erők pazarlását akadályozná meg. Egy nehézség lenne csak ebben, bíróink csekély kiképzése. Nálunk az egyes bírói rendszert nem igen lehet kivívni, mert pl. 25—26 éves szolgabíráink nem valami magas fokán állnak a judikaturának. (Ugy van.) Követünk

kellene Angliát, hol szolgabíróra csak két évi ügyvédi praxis után lehet pályázni.

Elnök: A vitát bezárja.

Günther Antal igazságügyminiszter: Válaszol az elhangzott felszólalásokra. Az ő törekvése az, hogy a legfelsőbb bíróságot lehetőleg kevés számú tagokból álljanak. Végtelenül sajnálja, hogy a mi fejlődésünk annyira szakított a hagyományokkal és német mintára fordult. Törekszik arra, hogy a Curian teljesen egyenrangú bírók üljenek s ezek lehetőleg korszerű tanácsokban ülkezzenek. Ajánlom a javaslat elfogadását (Hosszszantartó élénk éljenzés és taps.)

Elnök: Felteszi a kérdést, elfogadják-e a Ház általánosságban a javaslatot. (Igen! Igen!)

A Ház többsége a javaslatot elfogadja. Ezután Bakonyi Soma betértesztette a bűnvádi perrendtartásra vonatkozó törvényjavaslatokat.

A holnapi ülés napirendjének megállapítása után — elnök az ülést bezárta.

Politikai hatalom és műveltség.

Szabad tanítás.

A tegnapi nap legnevezetesebb eseménye.

Vannak dolgok, a melyekről az ember csak lelkesedéssel tud beszélni. Melyek meleg, szívhangokat váltanak ki belőlünk.

Ilyen esemény a szabad tanítás Pécsen tartandó kongresszusának tegnapi tisztelgése a kormánynál.

A kormány minden tagja kijelentette, hogy a szabad tanítás egységesítését, — mert az a célja kongresszusnak — igen szívesen pártolja és hozzá járul a terjesztéséhez.

A tegnapi nap eseményekben gazdag történetében ezt a tisztelgést látjuk olyannak, a melyet le kell szőgezni s a melyről nem lehet eleget írni és beszélni.

Ap. monyi Albert gróf az ő előkelő egyéniségének megfelelő módon leültötte a roma. püspökök harca kedvét, melylyel az iskola javaslatok legértékesebb részének készülték támadni; **gróf Andrassy Gyula** a munkások elkeseredését a végsőkig okozó, szakegyesület feloszlató rendelkezést a néppárt csátotta ki; a parlamentben és újból újból kimutatta a foga fehérét és újból bizonyította, — a mit különben ugyanis tud mindenki — hogy nem egyéb, mint a klerikális antiszemita pionierja, mind oly események, a melyek jelentősége az egy napi határidővel is érezhető és számot tarthat a publicisztikai méltatásra.

De mi, hivatásunkat elsősorban a felvilágosítás terjesztésében találjuk fel s azért követjük **Weherle Sándor** miniszterelnök tanácsát, a melyet **Beöthy Zsoltnak**, a küldöttség vezetőjének adott: „Erőteljes akciókat kell megindítani a szabad tanítás munkássága és műkö-

dési terve megismertetésére, a társadalom és az irányadó körök maradandó érdeklődésének felkeltésére és lekötésére.”

Annál is inkább, mert a klerikális sajtó máris átcsapott a személyeskedések terére. Érzik, hogy a népszéles rétegek felvilágosítása, az ország kultur színvonalának emelkedése felszabadítja a népet az ő befolyása alól, az ő végzetes és veszedelmes — mert népellenes — hatalmát megtöri. S nevet dobál meg sárral és szokott modorában a hazafiság leplét ölti magára s hazaárulók szövetkezetének nevezi a szabad tanítás vezetőit. A klerikális sajtó, mely mögött a néppárt áll elnökeivel, **Rakovszky Istvánnal** egyetemben.

Többet nem kell mondanunk. Az utóbbi napok eseményei élesen megvilágították ennek a társaságnak a hazafiságát.

A műveltségnek a nép között való terjesztésére rendkívül hasznos szolgálatot tesznek azok az intézmények, a melyek az iskola falán kívül oktatják az önként jelentkező hallgatóságot. A magyar társadalom, azonban politikával és egyéb bajokkal lévén elfoglalva, nem vette ki részét a munkából.

Egyesek buzgalmára lelkesedésére volt bizva az egész mélyreható mozgalom s így az nem fejlődhetett, nem haladhatott.

Ezt a munkát melyet eddig elszigeteltem, kölcsön hatás nélkül, csak a Szabad Liceum, az Erzsébet népkadémia, a Társadalom Tudományi egyesület Munkás tanfolyamai és Szabad iskolája végeztek, egységesíteni, menetét irányát céltudatosan szabályozni kell.

Erre fel kell hívni a magyar társadalmat. A legszélesebb és legmélyebb rétegeknek áldozatkészségére közreműködésére akarja serkenteni az a kongresszus, melyet a pécsi országos kiállítás alkalmával tartanak a szabad tanítással foglalkozó egyesületek.

A szabad tanítás terjedésének kérdése az ország jövőjének is kérdése. A parlament az általános választói jog reformját készül megvalósítani, melyről **Tisza István gróf**, a porosz junkerek legrosszabb magyar kiadása, az ő arisztokratikus gögijében az ország intelligenciáját féltette.

A szabad tanítás terjedésének kérdése az ország jövőjének is kérdése. A parlament az általános választói jog reformját készül megvalósítani, melyről **Tisza István gróf**, a porosz junkerek legrosszabb magyar kiadása, az ő arisztokratikus gögijében az ország intelligenciáját féltette.

E reformnak államfőntartó, mint nemzetegységesítő hatását azonban **Kossuth Lajos** pártja programjának sarkkövéül rakta le.

A reform hatása abban a mértékben fog csak kifejlődni, azok a bajok, a melyek az aggodalmak, a melyek ezzel szembejárnak abban a mértékben

fognak enyhülni és oszlani, a milyen mértékben terjed a tudás a műveltség.

A tengervízzel telt üvegcső fenn tartja magát a háborgó tengeren is. A politikai hatalmat nemcsak megszerzni, de megtartani is tudomány.

Azért a magyar kormány tegnapi nyilatkozatainak fontossága, felül minden más eseményt jelentőségében.

Akarják, komolyan akarjuk az általános választói reformot. Akkor minden barátja a reformnak lásson hozzá a népszéles rétegek műveltségének emeléséhez.

A választói reform kiinduló állomása az eljövendő megváltásnak.

H i r e k.

Két levél.

A szemétfuvarozás.

A közvetlém.

A közönség felfogása.

Lapunk a közönség lapja. — Ezzel az igével indítottuk meg. A közönség megértett bennünket és mi örömmel látjuk, hogy törekvésünkben támogat. A közérdekű kérdések minden oldalának megvitatása csak úgy lehetséges, ha az azok előkészítését segítő és ellenőrző sajtó valóban a közfelfogást, közönségének véleményét tükrözteti vissza. Azért szívesen adunk helyt a közönség köréből érkező minden olyan felszólalásnak, a mely minden személyeskedés kizárásával, valamely új szempontból világít rá az aktuális témákra. Kiadjuk szívesen a felszólalásokat még akkor is, ha azok a mi felfogásunkkal ellenkeznek is, mert a sajtószabadság első parancsolata az, hogy: véleményét mindenki szabadon elmondhassa. Az újságíró csak úgy teljesíti feladatát, ha újságját nem a szerkesztőség négy fala között írja meg. A publikum közt kell élnie, látnia kell annak gondolkodását. Mert az régi czéhbéli igazság, hogy az az újságíró, a ki maga valamely eseményt nem látott, azt soha meg nem tudja írni. Lehet a világ legkiválóbb elméje, a legragyogóbb pennája. A közvetlenség az, a mi az újság betűjének vonzó erőt és hatást kölcsönöz. Azért olvasóink írása mindig szívesen látott vendégünk, mert magával hozza a mi műhelyeinkbe az élet üdőségét, közvetlen realitását. Közjóért dolgozunk, tehát az ő érdekeiért s az ő hangján a mi hasábjainkról ép úgy elhallatszik oda, mintha maga a lap foglalkoznék a beküldött eszmével, eseménnyel, kérdéssel.

A mai posta két levelet hozott. Mindkettőnek írójával olyan aktuálisok fogattak tollat, a melyek minden körben szóbeszéd tárgyát alkotják. Mert a polgárság újabb megterhelését jelentik.

Egyik a kötelező szemétfuvarozás, másik a közvetlém. Mindkettő a legközelebbi közgyűlés napirendjén van. A városi képviselők valószínűleg szintén jó néven veszik, ha megismerkednek megbízóik, választóik felfogásával. A következőkben adjuk a leveleket. Mindkettőt a kereskedővilág tagjaitól kaptuk s beleegyezésével, neveik elhagyásával közöljük. Nem a név, hanem a tartalom kedvéért valók a nyilvánosság elé.

takarít meg, ha ruháit nálam szerzi be. Pontos és szolid kiszolgálás. Divatos szabás. Olcsó árak.

Ehrentál Sándor
Kérfiszabó

Komárom, Kishid-utca.

PÉNZT, VAGYONT

Tisztelt Szerkesztő ur! *)

Alig, hogy eltakarodott a hó és vége szakadt a télnek, megindult az élet a város-házán. A város urai felébredtek téli álmukból és kedveskedésül illatos kikeleti virágokkal kedveskednek a komáromi közönségnek. Alig ocsudtunk fel a csatornadíjj, vízdíjj és az ex-lexben elmaradt adók fizetésének ki-merítő munkájából már is bebizonyosodott, hogy a hosszú tél csak látszólagosan volt a csendes piémés korszaka. A csend csak kivülre markirozta a lázas munkát, a mely a föld, illetőleg a városházi burok belsejében folyt.

A márcziusi nemzeti ünnep előtt egy keserű pirulát kell lenyelni. A közgyűléssel a tanács kötelező szemétkihordatás kérdését akarja megoldani. Oly módon, hogy alig terjedt el b. lapja révén az idea, máris hangos tiltakozás kél a nyomán.

Szeretném, ha a város tisztviselői — mert a saját tapasztalásukból tanulhatnak meg legalább, — ha egy negyed évig háztulajdonosok lennének Komáromban. — Megtudnák, hogy milyen arcot vágnak a lakók a folytonos lakásdráguláshoz, melyet elsősorban a közterhek növekedése tesz szükségessé. Hallanák milyen nyájas szavakkal fogadják a háztulajdonost, aki tudokra adja egy-egy újabb a lakóktól beszédendő járulék megszüntetését.

Ne tessék engem féltreírteni. Én nem akarok a közegészségügyi és köztisztasági szempontból megindokolt szemétkihordási kényszer ellen egálni. Csak a megoldással nem lehetünk megelegedve.

Nekünk nem imponál a legújabb jelszó sem. Ismerjük mit jelent az, hogy a nagy lakásokról progresszív alapon számítják ki a fuvardíjakat.

Ez azt jelenti, mint a mult bizonyítja, hogy a gazdagok annyit fizetnek, mint eddig fizettek, s az összes több költséget a szegényebb lakások nyakába fogják varrni.

Tisztelt Szerkesztő ur engedelmével azonban egy tervet bátorokodnám felvetni. Tegyen a tanács számításokat, vajjon nem járna-e jobban a város és a közegészség-ügy, ha a szemétkihordást vállalatba adná. Tudom, és ismerem az ellenvetést is. A főváros most váltotta meg drága pénzen a Csériéktől a szemétkihordást. De éppen ezen a példán tanulhatná a tanács. Olyan feltételeket kell szabni, hogy a közönség és a közegészség is kielégítést nyerjenek. A város a kihordott szemét értékesítését úgy is vállalatba adja, mert számára nem retábilis a kidolgozás a drága adminisztráció miatt. — Adja ki a fuvarozást is s amit kidob a vámon megtérül a révén.

Tisztelt Szerkesztő Úr.

Arra a kérdésre, hogy a komáromi liszt kereskedelemre milyen hatással lesz a követvám tarifa megemlése röviden mondom el gondolataimat. A komáromi liszt kereskedelem, a minősíthetetlen konkurencia következtében ma teljesen derout állapotban van. Komáromban olcsóbban adnak lisztet mint Budapesten. A liszt nem bírja meg úgy

*) Az itt elmondottakat határozottan ellenezsük, mert elvi felfogásunk az, hogy az egész közönség szükségletét szolgáló intézmények feltétlenül városi kezelésben tartandók. Ez az egészséges szociál-kommunista politika. — A szerk.

mint például más árú a vámemelést. Egy láda árú például a mi 1000 forint értékű az nyom 150 kilót mig 1000 forint áru liszt egy vagon rakományt tesz ki. Ha a kereskedő a vámnak megfelelő áremelést tesz vevői elkerülik Komáromot.

Nem vámemelés, de az összes vámnak eltörlése segít csak Komárom helyzetén. Inkább pótdadó mint vám. Az idei kitűnő termés dacára sem volt gabona forgalma mert a kiscgazda a nagy hid és kövezetvám miatt kerüli Komáromot. Az a csizmadia például a kik a vámok eltörlése után két forint pótdóval többet fizetne, ezt tízszeresen megkeresné mert a nagyobb forgalom mellett legalább 20 pár csizmával adna el többet. Es fokozódott mértékben áll ez minden kereskedelmi és iparágra.

Kiváló tisztelettel
egy lisztkereskedő.

— **A buvát vált öröm.** A megrázkodtató hírek mint a futó tűz úgy terjednek. Egy pillanat alatt terjedt el ma délután Komáromban, hogy kereskedői karunknak egyik legkedveltebb tagja **Radó Adolf**, a Braun Adolf és fia nagykereskedő cég üzletvezetője, Bécsben, a hova szépséges araja látogatására ment, aghüvés következtében oly súlyosan betegedett meg, hogy egyik bécsi kórházban élet és halál között lebeg. A szomorú hír mindenütt, a hol még párnappal ezelőtt örültek a jellemes és szorgalmas ember eljegyzésének a legnagyobb részvétet keltette. Radó menyasszonya Silberstein Margit urleány Silberstein Jónás berkocsi tulajdonos testvérhuga.

— **A függetlenségi kör ozsonnája.** A függetlenségi kör az ujonnan választott elnöke **Kun Miklós** és alelnöke **Jánosy Lajos** tiszteletére lakomat adott az Aranyhordó szálloda kistermében.

— **A gabona raktár.** A komáromi első takarékpénztár, mint lapunk olvasói tudják, a Dunaparton, telket kért a várostól, hogy ott mezőgazdasági közraktárt építhesen. A kérvényt a takarékpénztár irta alá s abban azt jelezte, hogy a raktározás az ő üzletágát fogja alkotni. A vármegyei gazdasági egyesület szövetkezeti szakosztályának tegnapi ülésén **Csepő Dani** a takarékpénztár ügyésze a gazdasági egyesület közreműködését kérte a raktár létesítéséhez illetőleg úgy ismertette a tervezetet, hogy azt szövetkezeti alapon akarja perfektuálni. A szakosztály elhatározta, hogy megteszi a kellő előmunkálatokat, érintkezésbe lép a kormány-nyal a várossal, hogy teljesen kidolgozott javaslattal léphessen a gazdasági egyesület közgyűlése elé a melyeket a döntő jog megillet ebben a kérdésben. Ez az egész raktár ügy egyre homályosabbá válik. Vagy akar a takarékpénztár raktárt építeni a maga regijejében vagy a szövetkezeti központtal akarja megépíttetni. Ha akar akkor miért kísérletez a szövetkezeti formával ha nem akar miért erőlteti meglepő erővel és gyorsasággal a város közönségénél a telek kérdés elintézését. Egy ember csak egy lovat lovagolhat. Ez a két oldalra való kokettirozás a gabona kereskedők körében már is megszülte azt a hangulatot, mely nem a legkedvezőbb a vállalkozásra nézve.

— **Katonazene a Grand kávéházban.** Márczius hó 9-én, szombaton este a Grand kávéházban a 83-ik gyalog ezred teljes zenekara fog hangversenyezni.

— **Sakkélet.** Városunkban, a tavalyi győri nemzeti sakkverseny hatása alatt lendületet vett ez a nemes játék. A Komáromi sakkör házi versenyei jövő héten veszik kezdetüket. A sakk barátai bizonyára élénk érdeklődéssel viseltetnek a győri testvérklub házi versenyei iránt is s azért közre adjuk a Győri Hírlap következő hírét: A győri sakk-kör házi versenyt a sakkbarátok élénk érdeklődése mellett tegnap folytatták. A versenyzők különböző elfoglaltsága lehetetlenné teszi a rendszeres versenyzést miert is a mérkőzések nem sorrend szerint játszanak. A verseny mai állása a következő: **Rényi Sándor** 3(3), **Radnóti József** 3(5), **Chalupetzky Ferencz** 2(2), **Klein Henrik** 2(4), **dr. Balázs Ernő** 1(2), **Dominkovich Sándor** 1(2), **Fleischer Béla** 1(4), **Heszky Ágoston** 1(4). A többi versenyzőknek még nincs nyert játszmájuk. A zárójelben levő számok a befejezett játszmákat jelentik.

Felelős szerkesztő: **Teller Kálmán.**
Nyomatta a kiadótulajdonos: **Pannonia könyvnyomda.**

NYILTTÉR.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, kik boldogult édesanyánk, **özv. idősb. Bajcsi Zsigmondné,**

tegnap délután megtartott temetésén megjelenni sziveskedtek, továbbá mid-azoknak, akik mély gyászunkban részvétnyilvánításukkal vigaszt nyújtottak, ezuton talmacsoljuk igaz, szív-
ből jövő köszönetünket

ifj. Bajcsi Zsigmond,
Bajcsi Ferencz.

Szent István Tusculum Esztergom.

B. asszony a komáromi kir. törvény-
székhez egy feljelentést adott be, hogy őt A. R. St. ur 6000 koronával megkárosította. E feljelentés folytán az újságok számos, a valóságnak meg nem felelő hiradást hoztak forgalomba. A bíróság körülbelül 4000 kor. üzletbefektetést állapított meg. Hogy az egész feljelentés rosszakaraton alapult, az legköny-nyebben megítélhető abból, hogy a két fél közt mindeztideig semminemű elszámolás nem lett megejtve. Az elszámolás megejtése után ki fog tűnni, hogy még 4000 koroná-nál is jóval kisebb összeg lett A. R. St. ur üzletébe juttatva. Különbben is a feljelentő B.-né asszony ellen — ki időközben Esz-tergomból eltávozott — per lesz megindítva. E per hivatva van bebizonyítani, hogy a fent-
emlitett feljelentés valótanságokon alapul, s hogy B.-né A. R. St. urtól egyáltalán nem lett megcsalva, hanem ellenkezőleg. A per eredményeképp valószínűleg B. asszonyt meg-
büntetik s kötelezik, hogy A. R. St. urnak a rosszakaratu megkárosításért nagyobb ösz-
szegű kártérítést fizessen.

Steinbach Richard Arnold.

E rovat alatt közöltékért nem vállal felelőséget a szerkesztőség.

Spitzer Adolf és Társa BUTOR áruháza
Komárom,

Rendkívüli nagy kedvezmények. Szolid készítmények.

Mérsékelt árak.

Kedvező fizetési feltételek. Jókai-utca sark.

Rossuth-tér és

Varró gépek
Singer
Kayser
Gritzner
Centrál bobbin
Adria karikahajos

varró gépek
részletfizetésre kaphatók
SPITZER ADOLF és Társánál
Kossuth-tér és Jókai-u. sarkán.

Kossuth Ferencz levele:

Tek. Balázsovich Sándor
gyógyszerész urnak

S.-Szt-György.

Csuzos bántalmaknál az „INDASZESZ“ bedörzsoléje hatásának mu-tatkozott. Kérem legyen szives nekem három üveggel küldeni.

KOSSUTH FERENCZ.

Számos előkelőségek és orvosok igazolják, hogy a törvényesen védett székelyhavasi

INDASZESZ

gyógyfű sósorszesz, legjobb szemek bizonyult a test és izmok edzésére. Ödít és frissít. Megóvja a testet a hideg káros befolyását. Massagához (gyuró-kenő kura) felette ajánlatos. Leghatásosabb szer csuz, köszvény, rheuma, fejfájás, nátha, influenza, tagszaggas és mindennemű megüledésből eredő bajok ellen. A székelyhavasi „INDASZESZ“ össze nem tévesztendő közönséges sósorszesz készítményekkel, melyek egyszerű szesz-kivonatok, holott az „INDASZESZ“ székelyhavasi gyógyfűvekből előállított és hatásában féltelmulhatatlan gyógyszer. Egy üveg székelyhavasi „INDASZESZ“ fölér 10 üveg közönséges sósorszeszhez.

A törvényesen védett székelyhavasi „INDASZESZ“ kapható 2 és 1 koronás üvegekben minden gyógyszer-tárban, valamint Komáromban Rehberger testvérek, Weisz József, Heimler József, Wallenstein Ignác, Berger F. Vilmos, Gulyás Zsigmond, Rizdorfer Károly cégekknél.

Sirkő üzlet áthelyezés.
A Kalapka téren évek óta fennálló sirkő üzletemet és kőfaragó műkelyemet f. évi május hó 1-én

Kossuth Lajos térre
Grünfeld féle házba helyezem át.
Tudatom a t. közönséget hogy az áthelyezés napjáig az üzletemben levő összes sirkőveket gyári áron alul árulatom el.

Tisztelettel
Polhamer Ferencz
kőfaragó mester.

Kiadó üzlethelyiség.
A Br. Eötvös utca 46. számú házban levő fűszerüzlet berendezésével együtt kiadó.

Nagyobb mennyiségű jó homok eladó. Tolnai utca 14 sz.

Üzletáthelyezés.
Bátorkodom a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy évek óta fennálló s versenyképes vegyi tisztító műhelyemet, **Szegfű-utca 12 sz.** saját házamba helyeztem át, s azt a mai kor legkényesebb igényeinek megfelelően berendezve és úgy mindeztidáig ezentul is iparkodni fogok a n. é. közönség teljes meglegedését megszerezni. Elvem szép munka és jó kiszolgálás.

Kifakult vagy megunt színű ruhákat ujonnan át festésre elvulok. A n. é. közönség szives pártfogását kérve maradok kiváló tisztelettel

Farkas Gyula
Vegyztisztító intézete Komárom Nádor-utca
Fiók üzlet: Tata Fűrdő-utca 130. szám

Alulírott felhívom a nagy-rabecsült építő közönség b. figyelmét

építési irodámra.
Komárom-Ujváros || Telephon szám Igmándi-ut. 111.
Teljes tisztelettel
Hajagos Andor
építész és okl. építőmester.

Császárfürdő BUDAPESTEN. Nyári és téli gyógyhely a magyar irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú kénes hévízü gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes szappanfűrdők, uszodák, török-, kő- és márványfűrdők; hóleg-, szénsavas- és villamosvíz-fűrdők. Ivók. és belégzési kura 200 kényelmes lakászoba. Szolid kezeles, jutányos árak. Prospektust ingyen és bérmentve. Az igazgatóság.

Öt lóerős használt motor kérekpár esetleg oldal kocsival igen jutányos áron eladó Deutsch Adolfnál.

Ezernél több kiváló orvos és tanár ajánlja
1904. ST. LOUIS Grand Prix.
Külföldi utazáson kerjen mindenütt Szt.-Lukácsfürdő, **„Krisztály-ásványvizet!“**

KRISTÁLY ÁSVÁNYVIZ

legyen mindennapi italod!
Természetes hidrokarbonátos ásványvíz forrás, mely szénsavval telítetik. Az emésztés elősegítő pompás asztali ital. Vidékre és külföldre díjmentes szállítás. Kerjen árjegyzést a Szt.-Lukácsfürdő Kútvállalatától Budán.

Eladó szőlő.
A baji hegyen levő összes szőlőimmet szabadkézből eladom.
Bővebbet a lakásomon.
Bieber Antal.
Komárom, Magyar u. 6 szám.

Ajándék

tárgyak, husvétra, remek órák, lánczok, nyakékek, fülbevalók, kaphatók nálam a legolcsóbb árban. Minden darabb saját készítményem.

KIRÁLY JÓZSEF ékszerész.

STEINER HERMANN SAJÁT
Komárom,
Nádor-utca Pick-féle ház „Ótthon“ kávéházzal szemben.

készítményé férfi, női és gyermek ozipók nagy **RAKTÁRA**
Javítások elfogadottnak.